

Aan het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland
Eusebiusplein 1-a
6811 HE Arnhem

Datum
12 mei 2015

Onderwerp
Omgevingswet

Geacht college,

De nieuwe Omgevingswet wordt naar verwachting 2018 van kracht. De Omgevingswet biedt nieuwe kansen. Met deze wet verandert immers veel voor de provincie, gemeenten, waterschappen, marktpartijen en andere maatschappelijke partners. Een van de belangrijke vernieuwingen van de wet is dat er lokaal en regionaal ruimte voor maatwerk is op dat niveau.

Met veel waardering heeft de PRO kennisgenomen van het nieuwe collegeprogramma Ruimte voor Gelderland 2015-2019. Het programma is op hoofdlijnen geformuleerd met als uitgangspunt om in samenwerking met derden nadere invulling te geven aan deze ambities. De PRO ondersteunt dit van harte. Wel ziet de raad met enige verwondering dat een ambitie op het gebied van de Omgevingswet ontbreekt in dit akkoord. De vergaande herziening van deze wet heeft grote gevolgen en verdient volgens de raad de volle aandacht van Gedeputeerde Staten én Provinciale Staten.

Om tijdig een nieuw bewustzijn te ontwikkelen over de mogelijkheden en kansen die de wet biedt is het van belang dat de provincie Gelderland, die in het verleden al menigmaal een voorbeeldfunctie vervuld heeft op dit gebied, ook nu een belangrijke voortrekkende rol op zich neemt.

Initiatief provincie

De raad meent dat de provincie het initiatief kan nemen als aanloop tot de verwachte invoering van de nieuwe Omgevingswet in 2018. De provincie kan samen met de Gelderse gemeenten, initiatiefnemers en maatschappelijke partners via casuïstiek nu al de veranderingen en vernieuwingen van de Omgevingswet beproeven.

De veranderingen zijn groot. Instrumenteel komen er veranderingen (digitalisering is een belangrijk en omvangrijk onderdeel van de wet) uit de wet voort, echter ook niet instrumenteel verandert er veel door de wet. Deze veranderingen raken de wijze van werken en (bestuurs)cultuur van de hierboven genoemde partners. Door het nemen van deze voortrekkersrol toont de provincie dat gemeenten, waterschappen en maatschappelijke partners er niet alleen voor staan.

Advies

De raad adviseert om concreet aan de slag te gaan door casuïstiek te identificeren waar de toekomstige wet op toegepast wordt. Door samen met gemeenten, waterschappen en maatschappelijke partners de toepassing nu concreet te maken ontstaan voorbeelden over de werking van de toekomstige wet. De abstracte wet krijgt hierdoor betekenis. Door het goed toepassen van de toekomstige wet op de geïdentificeerde casuïstiek kunnen alle betrokkenen er van leren en wordt het bewustzijn hierover groter. Daarbij zou ook aangesloten kunnen worden bij nieuwe werkwijzen en samenwerkingsverbanden die op dit moment al worden geïnitieerd en waar men in de geest van de Omgevingswet aan de slag gaat. Zo wordt er bijvoorbeeld in het kader van het vliegwielproject Toekomst bestendige binnensteden en dorpskernen in de Stedendriehoek geëxperimenteerd met nieuwe vormen van publiek private samenwerking bij de woningbouwprogrammering. De PRO meent dat deze projecten inzichten kunnen opleveren over de werking van de nieuwe wet. Voor de behandeling van de Omgevingswet straks in de tweede kamer zijn deze en andere voorbeelden relevant.

Door nu in dialoog te gaan met de genoemde partners over de mogelijkheden die de toekomstige wet biedt voor Gelderland ontstaat inzicht over relevante principes voor de invulling van de ruimte. Een dergelijke kwalitatieve dialoog helpt kortom om samen te bepalen hoe er met de toekomstige wet om kan worden gegaan en wat de betekenisvolle principes zijn in termen van waarden voor de regio en omgangsvormen met elkaar.

Door per regio en samen met de partners de basis principes uit te wisselen over hoe men gezamenlijk deze ruimte wil inrichten kunnen optimale afwegingen worden gemaakt met een betere kwaliteit. Het instrumentarium is hierbij slechts een hulpmiddel (dienstbaar aan de kwaliteiten). Het is de wijze van werken op basis van dialoog over criteria en kwaliteiten die leidend moeten zijn. Zonder deze andere werkwijze en cultuuromslag zullen de met de nieuwe Omgevingswet beoogde veranderingen en kansen moeizaam of niet van de grond komen.

De raad adviseert u om de regie te nemen en samen met uw partners teams in te stellen die enerzijds een faciliterende en ondersteunende rol kunnen vervullen bij de invoering van de wet op lokaal niveau. Ook na de invoering van de wet kunnen deze teams een rol blijven spelen bij de voortdurende actualisering van beleidskaders. Meer dan voorheen moet er immers ingespeeld worden op nieuwe ontwikkelingen die vragen om bijstelling van het beleid. Anderzijds zijn deze teams van belang om vooruitlopend op de invoering de mogelijkheden van de wet goed te kunnen beproeven én deze ervaringen te benutten tijdens de invoering van de wet.

De raad acht het van groot belang dat de provincie zich bewust wordt van de urgentie van deze ingrijpende herziening van de Omgevingswet.

Met vriendelijke groet,

Dr. J.C. Verdaas
Voorzitter

Drs. B.H.C. Huits
Secretaris

CC: Commissie Ruimtelijke Ordening, Landelijk Gebied en Wonen